

МОЛДАВИЯ

нептръ

МИШЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 35.

Duminecá 25. August.

1840.

SCENE ISTORICE

din

CHRONICILE MOLDAVIEI.

АЛЕКСАНДРЪ ЛЪРЪШНЕАНЪЛ

1564—1569.

I.

Дака вої пѣ тѣ вреці
еѣ въ вреѣ...

Іаков Ераклід деспот перісе зчіс де
вздѣганъ лѣ Стефан Томша, каре акѣм
окъртѣа деара. Дар Александръ Лърѣш-
нѣанъ, дѣпъ дѣрѣнѣрѣ са дѣ доѣ рѣн-
дѣрї де оцїле Деспотѣлѣ, фѣрїнд ла Ко-
стантінопол, ісвѣтїсе а лѣа оцї Тѣрченї
ші се дѣтѣрна акѣм съ ісгонеаскѣ пре
рѣпїторѣ Томша, шї съ шї іа сказнѣл пре
каре пѣ лар фї пердѣт, де п'ар фї пост
вѣндѣт де воїерї. Інтрасе дѣ Молдавіа,
дѣтовѣрѣнїт де шепте мїі спакї шї де
вр'о треї мїі оасте де стрѣнсѣрѣ. Дѣсѣ
де лѣнгѣ ачесте авеа порѣнчї дѣшѣрѣтѣнї
кѣтрѣ ханѣл Татарїлор Ногаї ка съ і дѣ
орї кѣт ажѣтор де оасте ва чере.

Лърѣшнѣанъ мерѣл алтѣрѣ кѣ Вор-
нїкѣл Богдан, амѣндої кѣлѣрї не армасарї

тѣрченї дѣартацї дїн кап пѣлѣ дѣ пі-
чїоаре.

— Че сокодї, Богдане, зїсе дѣпъ пѣ-
дїпъ тѣчере, ісвѣндївом оаре?

— Съ пѣ те дѣндоїенї Мѣрїа та, рѣ-
спѣнсе кѣртезанѣл, деара деѣе съѣт асѣ-
прїрѣ Томшеї. Оастеа тоатѣ съ ва свѣпне
кѣм і 'се|ва фѣгѣдѣї маї таре сімѣрїе. Бо-
їерї, кѣнї іаѣ маї лѣсат вїї, пѣмаї фріка
мордїї дѣ маї дїне, дар кѣм вор веде кѣ
Мѣрїа Та вїї кѣ пѣтерсе, дѣдате вор алѣр-
га шїл вор лѣса..

— Съ де Дѣмнезеѣ се п'ам невое а
фаче чеѣа че аѣ фѣкѣт Мірѣл водѣ ла Мѣн-
тенї; дар 'дї ам маї спѣс, еѣ дѣ кѣпоск
пре воїерїї пострї, кѣчї ам трѣїт кѣ дѣншїї.

— Ачеста рѣтѣне ла дѣналѣ дѣде-
лѣпчїзнеа тѣрїеї тале. Ворѣнд аша, аѣ а-
жѣнсе апроапе де Текѣчї, знде попосїрѣ ла
о дѣмѣравѣ.

Доамне зїсе зп апрод апропїндѣсе,
пїде воїерї сосїнд акѣм чер воїе съ се
дѣфѣдїнезе ла Мѣрїа Та.

— Віе, рѣспѣнсе Александрѣ.

— Кѣрѣнд інтрарѣ съѣт корѣл знде
ел шедѣа дѣкѣнїѣрат де воїерїї шї кѣпї-
танї сеї, патрѣ воїерї дїн [каре дої маї вѣ-
трѣнї, еар дої жѣнї. Ачестїї ера Ворнїкѣл

Моцок, постелникъл Веверидъ, спатаръл Спапчюк ши Строичи.

Апропииндъсе де Александръ Водъ, се дикинаръ пънъ ла пъштънт, фъръ аї сърета поала дъпъ обичеѣ.

— Бине адї венит, воіері! зисе ачеста сілиндъсе а зимі.

— Съ Фїи М. съпътоє ръспъсеръ воерї.

— Ам азїт, вртъ Алесандръ, де вѣп-търъле дерї ши ам венит с'о тѣптъѣ; шїѣ къ деара м'ашеаптъ къ вѣкъріе.

— Съ пѣ вѣпъедї Мърїа Та, зисе Моцок, деара есте лїнїцїтъ, ши поате М. Та аї азїт лѣкърїле прекъм пѣ сѣнт; къчї аша есте обичеѣл породѣлї постръ, съ факъ дїн цїндар, армасар. Шентръ ачеѣ ошїа не аѣ трїмїс пре пої сѣдї снѣнет къ породѣл пѣте вре, пїчї те ївѣеде, ши М. Та съ те диторчї дпапої ка...

— Дака вої пѣ тѣ вредї, еѣ въ вреѣ, ръспъсе Лъпшпнеанѣл а кърѣїа окї скїп-тїеръ ка зп фѣлдер, ши дакъ вої пѣ тѣ ївѣїдї, еѣ въ ївѣеск пре вої, ши воїѣ терце орї къ воїа орї фъръ воїа воастръ. Съ тѣпторк? Маї де гравъ шї ва дитораче Дѣпърѣ кърсѣл дїдъръпт. А! пѣ тѣ вре деара? Нѣ тѣ вредї вої, към дїдълег?*)

— Солѣлї пѣ і се таїе капѣл, зисе Спапчюк, пої сѣтѣм даторї адї спѣне адевърѣл. Воіерї сѣнт хотърїдї а прївѣнї ла Шпгърї, ла Лешї ши Мѣвтенї, не знде аѣ тодї рѣде ши прїстенї. Вор венї къ ошї среїне, ши ваї де віата деаръ кънд вом аве рѣсвоае дитре пої, ши поате ши търїеї Тале пѣї ва фї вїне, шентръ къ Домїѣл Стефан Томша...

— Томша! Ел те аѣ дпвѣцат а вор-вї къ агѣта дързіе. Нѣ шїѣ чїне тѣ опре-це съ пѣдї сѣърш тѣселеле дїн гъръ къ вѣсдѣганѣл ачеста, зисе апѣкълд тѣчїѣка де арме дїн тѣна лѣї Богдан. Тїкълосѣл ачел де Томша ваѣ дпвѣцат...

— Тїкълос пѣ поате фї ачел че с'аѣ дпвреднїчїт а се пѣтї Шпсѣл лѣї Дѣшпнезеѣ, зисе Веверидъ.

— Аѣ доар пѣ сѣнт ши еѣ Шпсѣл лѣї Дѣш-незеѣ? аѣ доар пѣтї адї жѣрат ши тїе кредїндъ, кънд ерам пѣтаї столнїкъл Пе-тре! Нѣ м'адї алес вої? Кѣм аѣ фост овлѣдѣрѣ тѣ? Че сѣпѣ ам вѣрсат? Каре с'аѣ диторс дела вша тѣ фъръ съ къдїде дрептате ши тѣпгѣере? Ши дпсѣ акъм пѣ тѣ вредї, пѣ тѣ ївѣїдї? Ха ха ха!

Pidea; тѣшкїї і се сѣчїа дп рїсѣл ачеста, ши окїї лѣї хожта клїпїа.

— Кѣ воїа Мърїї Тале, зисе Строичї, ведем къ томшїа*) поастръ о съ кадъ де їсноавъ дп кълкареа пѣгънїлор. Кънд астъ пегъръ де Търчї ва прѣда ши ва пѣ-стїе деара, пе че веї domnї Мърїа Та?

— Ши къ че веї сѣтъра лѣкомїа ачестор чете де пѣгънї че адѣчї къ Мърїа Та? адѣоцї Спапчїѣк.

— Кѣ аверїле воастре, пѣ къ ванї де-ранїлор, пре каре жѣпѣїдї вої. Вої тѣл-цеї лаптеле дерїї, дар аѣ венит времеа съ въ тѣлг ши еѣ пре вої. Дестѣл, воіерї! диторачеї ши спѣнеї челї че в'аѣ трїмїс, къ съ се фереаскъ съ пѣ даѣ песте ел, де пѣ вре съ фак дїн чолапїле лѣї сѣрле ши дїн пелѣ лѣї къптъшеалъ довелор теле.

Воіерї ешїрѣ тѣхнїдї; Моцок рѣмасе.

*) Мирон Костїн.

*) Патриа.

— Че ай рѣмас? дитревъ Лъпешѣ-
нѣл.

— Doamne! Doamne! zice Моцок кѣзънд
дн цѣнкѣ, нѣ не педенсі пре пої дѣпъ
фѣрѣделециле поастре! Адѣцї аминте кѣ
ещї пѣмѣнтеан *), адѣцї аминте de zica
скрїптѣрей шї іаартъ грешїцімор тѣ! Крѣцъ
пре вїата деарѣ Doamne! словоаде оцїле
ачесте de пѣгънї; вїпъ пѣмаї кѣ кѣцї Мол-
довенї ай не лѣнгъ Мѣрія Та, шї пої кї-
зешлѣм, кѣ зп фїр de пѣр нѣ се ва клѣтї
дїн канѣл днпѣлцїмеї Тале: Шї деїцї вор
тревзї оцї; не вом днарта пої кѣ фетеї
шї копї, вом рѣдїка деара дн пїчіоаре,
вом рѣдїка слѣциле шї вечїнї пострі. дн-
кредїте дн пої!

— Съ тѣпкред дн вої? (zice Лъпеш-
неанѣл днцелегънд планѣл лѣї). Песемне
гъндецї кѣ еѣ нѣ цїѣ зїкѣтоаре **) мол-
довенеаскѣ: „лѣпѣл пѣрѣл скїмѣъ, іар пѣ-
равѣл ва?“ Песемне нѣ вѣ кѣпоск еѣ, шї
пре тїне маї вѣртос? Нѣ цїѣ, кѣ фїнд
маї таре песте оцїле теле, кѣм ай вѣзѣт
кѣ м'аѣ вїрѣт, м'аї лѣсат? Веверїцъ днї
есте векїѣ дѣштан, дар днкаї пїчї о датъ
нѣ с'аѣ аскѣнс: Спанчїок есте днкѣ тѣ-
пѣр; дн інїма лѣї есте іѣвїре de монїе;
днї плаче а прївї сѣмѣцїа лѣї пре каре
нѣ се сілѣце а о тѣнѣї. Строїчї есте зп
копїл, каре нѣ кѣпоаце днкѣ пре оаменї,
нѣ цїе че есте днѣвнарѣ шї мїнчїзна;
лѣї і се пар кѣ тоате пасерїле че своарѣ,
се тѣпѣнкѣ. Дар тѣ, Моцоаче? днвекїт
дн зїле реле, депрїнс а те чїокої ла тоцї
domnїї, ай вѣндѣт пре Деспот, м'аї вѣндѣт
шї пре мїне, вѣї вїнде шї пре Томша;

*) Молдован.

**) Провервѣл.

сїзнѣ'мї п'аш фї зп пѣтѣрѣѣ de фѣрпте,
кѣнд м'аш днкреде дн тїне! Еѣ те іерт
днсѣъ, к'аї дндрѣснїт а креде кѣ іар тѣ
вѣї маї пѣтѣ дншела, шї дцї фѣгѣдѣск
кѣ савїа тѣ нѣ се ва тѣпжї дн сѣпцелѣ
тѣѣ; те воїѣ крѣца, кѣчї днї ещї тревзї-
тор, ка сѣ тѣ маї зпѣрезї de влѣстѣмѣ-
рїле породѣлї. Сѣнт алцї трѣпторї, de
каре тревѣ кѣрѣцїт стѣпѣл.

Моцок дн сѣрѣтѣ тѣпа, асемеѣл кѣ-
пелѣї каре, дн лок сѣ тѣпче, лїнце тѣпа
каре'л вате. л ера тѣлцїмїт de фѣгѣдѣ
їнда че кѣцїгасе; цїа кѣ Александрѣ Водѣ
а сѣ айѣв невоїе de зп іптрїгант прекѣм
ера ел. Дѣпѣтацїї ера порончїдї de Том-
ша, ка пѣпѣтѣнд днѣрна пре Лъпешне-
нѣл днн кале, сѣ'шї зрмеze дрѣмѣл ла Кон-
стантїнопол, зїде прїп жалове шї dare de
ванї сѣ мїжлочѣскѣ тазїліа лѣї. — Дар
вѣзънд кѣ ел венїа кѣ днсѣшї днвоїрѣ
Порцїї, не de алта сѣїндѣсе а се днтоарче
фѣрѣ пїчї о ісправѣ ла Томша, черѣрѣ
воїе сѣ рѣмѣ а'л днтовѣрѣшї. Ачесте
ера планѣл лѣї Моцок ка сѣ се поатѣ лїнї
de Лъпешнеанѣл. Воїа лї се dede. —

II.

Аї сѣ даї самѣ, Doamne!...

Томша несїмцїндѣсе дн старе а се
днпротївї, фѣцїсе дн Валахїа, шї Лъпеш-
неанѣл нѣ днѣлнїсе пїчї о днпедїкаре
дн дрѣмѣл сеѣ. Народѣл претѣтїндене дн
днтїмпїна кѣ вѣкѣрїе шї пѣдежде, адѣѣл-
дѣ'шї аминте de зпгѣїа лѣї Domnie, дн
каре ел нѣ авѣсе време а'шї десѣлї зрї-
тѣл карактер.

Боїерїї днсѣъ трѣмѣра. Еї авѣ доѣ
марї Ірезоане а фї днгрїжїцї; цїа кѣ по-
родѣл дн зрѣце, шї пре Домнѣ кѣ нѣї іѣвїре.

Андатъ че сосісе, Лъпшпеанл по рѣчи съ ѣмле къ летне тоате четъділе Молдовіей а фаръ de Хотін, ші ле арсе, врѣнд съ стріче прін ачеста асілѣл пѣтлѣмїділор, карїї de пѣлте орї сѣвт адъ постѣл зідѣрілор ачестора ѳрзіа комплотѣрї ші адїца револте. Ка съ сече инфлїнѣа воерїлор ші съ стѣрпеаскъ кѣвѣрїле феѣдалїтѣдїї, дї деспоїа de аверї сѣвт фелѣрї de претексе, лїпсїндѣї къ кїпѣл ачеста de сїнгѣрѣл мїжлок къ каре пѣтеа адеменї ші корѣмпе пре пород.

Дар несокотїнд de ажѣнс ачеста, дї оторїа дїн кѣнд дн кѣнд. Ла чѣ маї мїкъ грешалъ дрегѣтореаскъ, ла чѣ мїкъ плѣшѣере че і с'арѣта, капѣл вїноватѣлї се спѣнзѣра дн поарта кѣрѣдїї, къ о цїдѣлѣ вестїтоаре грешалей лѣї, адевѣрате саѣ плѣсѣтѣїте, ші ел пѣ апѣка съ пѣтрезеаскъ, кѣнд алт кап дї лѣа локѣл.

Nimene пѣ дндрѣспеа а грѣї днпротїва лѣї къ кѣт маї вѣртос а лѣкра чева. О гвардіе пѣтероасъ de лѣфечїї Албанезї, Сербї, Ынгѣрїї, ісгонїдїї, пѣптрѣ релеле лор фапте, дншї афласе скѣпаре лѣпгѣ Александрѣ, каре плѣтїндѣї вїне, дї авѣ хѣрѣзїдїї. — Іар оцїле Молдовене сѣвт Кѣпїтанї креатѣра лѣї, ле цїнеа пѣ тарпенї; словозїнд днсѣ пре оставї пѣ ла ѣселе лор, ле пѣрѣдїїсе дн пѣдїп пѣтѣр.

Аптрѣ о зї ел се прїмѣла сїнгѣр прїн сала палатѣлї домпеск. Авѣсесе о лѣпгѣ ворѣв къ Моцок, каре їнтрасе їар дн фавор, ші каре акѣт енїа, дѣпѣ че дї днфѣдїошесе планѣл вней поѣ коптрївѣдїї. Се пѣреа пѣстѣмпѣрат, ворѣїа сїнгѣр ші се кѣпошѣеа къ медїтеазѣ вре о поѣ тоарте, вре о поѣ даѣпѣ, кѣнд о вшѣ лѣтѣ-

ралнїкъ дескїзїндѣсе, лѣсе съ їнтре Доамна Рѣксанда.

Ла тоартеа пѣрїнтелѣї еї, вѣнѣлѣї Пѣтрѣ Рареш каре, (зїче хронїка) къ пѣлѣтѣ жале ші пѣхпїчїзїнеа тѣтѣрор, с'аѣ днгронат дн Сѣ: Моастїреа Провота зїдїгѣ de ел, Роксанда рѣмѣсесе дн ѳраѣдѣлѣ вѣрстѣ, сѣвт тѣтѣратѣл а дої ѳраѣдїї маї тарї, Іїаш ші Стефан: Іїаш ѳрѣмѣнд дн тронѣл пѣрїнтелѣї сѣѣ, дѣпѣ о скѣртѣ ші десѣрѣпатѣ Домпїе, се дѣсе ла Константїпопол, внде днвѣрѣдїошѣ махометїстѣл; ші дн локѣл лѣї се сѣї пѣ трон Стефан. Ачеста фѣ маї реѣ de кѣт ѳрателе сѣѣ; днчепѣ а сїмї пре стрейнї ші пре Католїчї а шї лѣпѣда релїѣїа, ші пѣлте фамїлїї богате че се лѣкѣїсерѣ дн деарѣ, прївѣдїрѣ дїн прїчїна ачеста, адѣкѣнд сѣрѣчїе пѣтѣпѣлѣї, ші кѣдереа негоѣлѣї. Боерїї каре, чеї маї пѣлѣї ера днкѣскрїдїї къ Полонїї ші къ Ынгѣрїї, се сѣпѣрарѣ, ші корѣспонзїндѣсе къ Боерїї прївѣдїї, хотѣрїрѣ пѣїреа лѣї. Поате ар фї маї днѣтѣрзїет а шї пѣне дн лѣкраре планѣл, дакѣ десѣрѣпареа лѣї пѣ'л ар фї грѣвїт. „Нѣ хѣлѣдѣїа de рѣл лѣї нїчї о жѣпѣнѣсѣ, дакѣ ера ѳрѣтоасѣ“ зїче Хронїкарѣл дн паївїтатеа са. Аптр'о зї кѣнд се афла ла Цѣдѣора, пѣ маї цѣпѣтѣнд сосїреа Боерїлор прївѣдїї, Боерїї че ера къ дѣпсѣл, ка съ пѣ'л скапе, аѣ тѣїет ѳрѣпгїеле корѣлѣї сѣвт кареле ел шѣдеа, ші дѣнд пѣвалѣ, 'лаѣ зїїс.

Акѣт пѣмаї Роксанда рѣмѣсесе дн фамїлїа лѣї Пѣтрѣ Рареш, ші пре дѣпса Боерїї зчїгашї о хотѣрѣсерѣ а фї соѣїе вн оаре кѣрѣї пѣмїт Жолде, пре каре еї дн алесесѣрѣ de Домп. Дар Лъпшпеанл алес de Боерїї прївѣдїї, днпїшїпѣнд

пре Жолдеа дм бірзі. ші призндѣл дм тѣ пасѣл ші'л дете лакълѣгѣре; ші ка съ трагъ ініміле породѣлѣ дм каре віеа ѣнкъ поменіреа лѣ Рареш, се дмсѣрѣ, ші лѣъ ел пре фійка лѣ.

Астфел цінгана Роксандѣ ажѣсесе а фі парте вірѣиторѣлѣ.

Кѣнд інтрѣ дм салѣ, еа ера дмѣрѣ-катѣ кѣ тоатѣ потпа кѣвенітѣ знеі соціі, фійче ші сѣрорі де Домн.

Несте зовонѣл*) де стоаѣ азрїтѣ, піѣрта зп венішел де фелендраш**) алѣастрѣ, влѣпіт кѣ самѣр а кѣрѣіа тѣніче атѣрна дінапоі. Ера дмчїнсѣ кѣ зп колан де азр, че се дм-кіеа кѣ марі паѣтале де матостат, дмпре-ціѣрате кѣ петре скѣмне; іар не грѣмазіі еі атѣрна о салѣ де тѣлте шїрѣрї де мар-гарїтар, Шлїкѣл де самѣр пѣс кам дмтр'о парте ера дмподовїт кѣ зп сѣргѣчїѣ алѣ, ші спрїжїніт кѣ о флоаре маре де старарде. Пѣрѣл еі дзпѣ moda де атѣнчеа се дмпѣр-діа десплетїт не змерїі ші спателе еі. Фї-гѣра еі аѣеа аѣеа фѣртѣсѣцѣт, каре фѣѣеа одїноіарѣ вестїте пре фемеіеле Ромѣніеі, ші каре се гѣсѣце рар акѣт, деѣеперѣнд кѣ аместекѣл націілар стрейне: Еа дмсѣ ера трїстѣ ші тѣлжїтоаре, ка флоареа сѣп-пѣсѣ аршїціі соарелѣі, че нѣ аре нїмікѣ с'о зѣѣреаскѣ. Еа възѣсе тѣрїнд пре пѣрїп-ціі сеі, прївісе пре зп фрате лепѣдѣндѣшї релїціа, ші пре челалалт зчїс; ші маі ѣп-тѣі хотѣрїтѣ де овѣіе а фї соціа лѣі Жол-де (пре каре нїчі дм шїа), акѣт фѣсесе сілітѣ де аѣѣшї овѣіе, каре дісноса де ініма еі фѣр'а о маі дмтреѣа, а да тѣна лѣі Александрѣ Водѣ, пре каре чїпстїндѣл

ші сѣпнїндѣісе ка зпѣі вѣрѣат, ар фї воїт сѣ'л іѣѣеаскѣ, дакѣ ар фї афлат дм ел кѣт де пѣціпѣ сімціре омепеаскѣ.

Апропїндѣсе, се плекѣ шїі сѣрѣтѣ тѣна. Лѣпнїшеанѣл о апѣкѣ де мїжлок, ші рѣдікѣндѣо ка пре о папѣ о пѣсе не цѣпкїі сеі.

— Че весте, фѣрѣмоаса тѣ Доампѣ? дм зісе ел, сѣрѣтѣндѣо не фѣрѣте; че прї-чїпѣ те фаче астѣзі кѣнд нѣі сѣрѣѣтоаре, а'ці лѣса фѣселе? Чїне те аѣ трезїт аша де дімінеадѣ?

— Лакрѣміле жѣпѣнеселор вѣдѣѣе, каре се варѣ ла зпна теа, ші каре стрїгѣ рѣсплѣтїре ла Домпѣл Хрїстос ші ла сѣжп-та Нѣскѣтоаре, пентрѣ сѣпцеле каре вершї.

Лѣпнїшеанѣл посоморїндѣсе десѣѣкѣ враѣеле; Рѣксанда кѣзѣ ла піѣореле лѣі.

— О вѣпѣл теѣ Домн! вітеазѣл теѣ соц! зрпа еа, дестѣл! Ажѣпгѣ атѣта сѣпце вѣрѣат, атѣте вѣдѣвіі, атѣда сѣрїманї*)!. Гѣндѣце кѣ Мѣрїа та еціі преа пѣтернїк ші кѣ піѣе сѣрачї Боїерї нѣ'ці пот стрїка. Че'ці ліпсеѣе Мѣрїеі тале? N'аї кѣ нїмене рѣсвоїѣ; деара есте лініцітѣ ші сѣпнѣсѣ. Еѣ, Дѣмнезеѣ шїе! кѣт те іѣѣеск! ші копїі Мѣрїеі тале сѣпт фѣрѣмошї ші тіперї. — Жѣдекѣ кѣ дзпѣ віаѣѣ есте ші моарте, ші кѣ Мѣрїа та еціі тѣрїтор ші аї сѣ даї сеамѣ! Пентрѣ кѣ кѣ тѣлѣстїрїле нѣ се рѣскѣмпѣ-рѣ сѣпцеле, чї маі алес іспїтеціі ші дм-фѣрѣціі пре Дѣмнезеѣ, сокотїнд кѣ фѣкѣнд Бісерїчі дм ноці дмпѣка ші. . . — Мѣїере несокотїтѣ! стрїгѣ Лѣпнїшеанѣл сѣрїнд фрепт дм пічіоаре, ші тѣна лѣі прїп деѣрїп-дере се рѣзѣтѣ не жѣпгїѣл**) дїп чїпгѣ-

*) О хайнѣ лзпгѣ дескїсѣ діпаїнто.

**) Карїфеа.

*) Орфанї.

**) Дп кѣціт а кѣрѣіа тѣнер се аскѣндеа дм

тореа са; дар љдатъ стъпънидъсе, се плекъ, ши рѣдикънд пре Роксанда де жос:

Doamna mea! љї zice; съ пѣцї маї скапе дїн гъръ аст фел де ворбе певъне, къ, зеѣ пѣ цїѣ че се поате љнтъмпа. Мълцъмеце сѣжнтълзі Mare твченїк Dїmїtrie исворъторъл де мїр, а къръї храм се пръзнїеце ла Бїсерїка че пої їам фъкѣт ла Пънгърацї, къ не аѣ опрїт де а фаче зп пѣкат, адъкъндъне амінте къ ецї мама копїлор пострї.

— Де аш цї къ тѣ веї ши оторї пѣ пот съ так. Іерї, кънд воїам се їнтрѣ, о жпънеасъ къ чїнчї копїї с'аѣ арѣкат љлїнтеа рѣдванълзі меѣ *) ши м'аѣ опрїт арѣтвндъши зп кап цїнтъїт љн поарта кърцїї. Аї съ даї сеамъ лзі Дѣмнезеѣ, љмї зїчѣ вочїндъсе ши влестемъндъте; аї съ даї сеамъ, Doamno! къ лашї пре вѣрватъл тѣѣ съ не таїе пѣрїпцїї, вѣрвацїї ши фрацїї: Ъїтъте, Doamno, аста ї вѣрватъл меѣ, татъл копїлор ачестора, каре аѣ рѣмас сѣрачї! Ъїтъте! ши љмї арѣта капъл сѣндерос, ши капъл се зїта ла мїне грозав! Ах! Стъпъне! де атънчї не'пчетат вѣд капъл ачела ши 'мїї тот фрїкъ! Нѣ пот съ тѣ одїхнеск!

— Ши че вреї? љнтреѣъ љпъзїшеа-пъл zїмбїнд.

— Вреѣ съ пѣмаї верши сѣнце, съ љпчетезї къ оторъл, съ пѣ маї вѣд капете тїете, къ саре їнїма дїн мїне. . . .

— љцї фъгъдзїеск къ де поїтъне пѣ веї маї vede, рѣспъсе Александръ Водъ; ши тѣнї љцї воїз да зп леак де фрїкъ.

теамъ, ши каре сазїа спре љжзїгїереа дѣмманълзі љвїнс. љн Францїа се пѣмїа: Miséricorde.

*) Зп фел де каретъ ашезате не дрїкърї.

— Към? че вреї съ зїчї?

— Мънї веї vede. Акъм, драгъ Doamna; дъте де'цї веї копїї, ши каѣтъ де касъ към се къвїне зпелї въне господїне, ши пѣне ла кале съ не гѣтеаскъ зк оспѣц, къчї тѣнї даѣ масъ таре Боїерїлор.

Doamna Роксанда ешї дѣпъ че еаръшї љї сѣрѣтъ тѣна. Вѣрватъл сеѣ о їнтрекъ пѣнъ ла зпъ.

— Еї! пѣсаї тоате ла кале, љнтреѣъ ел, вїнд гравнїк кътре Арманъл сеѣ, каре їнтресе атънче?

— Тот есте гата:

— Дар оаре вор венї?

— Вор венї.

(ва зрма).

ДЕСПѢРЦІРЕА.

Непорочїреа пѣмаї не поате пѣне љн старе, а къподе адївѣрърї, пе каре времелнїчїме амъцїрї а ферїчїрїї ле аконере сѣнт вълъл пълчерїлор.

Времеа трекътъ љн пѣрвтеле пълчерї, есте тїмпъл чел маї скърт, љн каре отъл трас ка де о пълъкъ, съ ласъ департе де љнгрїжїреа зпгїї вїторїѣ, пѣнъ кънд деодатъ, песте аса ащептаре, каде љн хаосъл деспѣдеждїї, каре адесеорї љл тѣраце ши пѣнъ ла адънкъл торжънтълзі.

Ъмѣреле понцїї аѣ љнтїнс алор арїнї пе не тѣрцїїнта волтъ а орїзонълзі, пѣмаї лъна галбенъ ши трїстъ, се аратъ компътїмїтоаре ла дѣререа че сїмцїт, арѣтлпдъши де кънд љн кънд ал сѣѣ сїп, ка съ версе љн їнїма непорочїтълзі зїтаре грїжїлор, ши сѣї љндемънезе прївецїреа љн асте локърї, спре ашї љнпрѣцїа љнтрїста-реа. Тоатъ сѣфлареа таче, нїмїнї пѣ тъл-

вѣръ лінѣл сомн ал порочитѣлѣи, каре а-
щеаптъ вѣитоареа зі кѣ песаціѣ, спре а сор-
вѣ маї мѣлт дін пахарѣл амѣпирїи. Дѣлче
тѣчере! непорочїт ачел че нѣ съ поате
фолосї де тїне. Тѣ адѣчї лн ініма теа
плѣкѣта меланхолїе, спре а алїна оарен-
кѣт кѣмплїтеле фѣрїи а непорочїрїи, шї те
сѣргѣещї а одїхнї сїмѣрїлемї обосїте де
аспреле варїаціи а соартеї.

Тоате съ пар зѣдарнїче; дѣререа че
м'аѣ кѣпрїнс, есте мѣлт маї ковѣршїтоаре,
декѣт вѣзѣрїе че тѣ те сїленїї але да.
Еѣ перѣлнд обѣтѣл че ам їзвїт ам пер-
дѣт кѣ дѣнсѣл лнпрезѣт, пачеа сѣфлетѣ-
лѣи шї тоатѣ одїхна че дѣ лїнїщеа попцїи.
Мѣлцѣтїрїе, че не семенїи меї лї мѣлн-
гѣїа лнкѣ, кѣ фѣгѣдзїнцї де зп ферїчїт
вїиторїѣ, нѣ атїнг кѣт де пѣдїн сїмѣрїе
меле.

Каре інімѣ де пїатрѣ, каре сѣфлет де
гїацѣ сар хотѣрѣ съ осѣндеаскѣ сѣфлетѣл
меѣ? Сѣлнт сїгѣр, кѣ ачела нѣмаї, че п'аѣ
кѣпоскѣт фертекѣл фѣртсецілор шї мерї-
теле адоравїлеї фїнцї че ам пердѣт. На-
тѣра съ паре кѣ рѣвѣрсасе асѣпрѣї тоате
харѣрїе, їа о лнпндовїсе кѣ ачї нѣрї,
че нѣ аѣ фост алта де кѣт їа шї не каре
нѣ ва арѣтао де доаѣ срї.

Че соартѣ аспрѣ, че тїмп нестатор-
нїк! Нѣ е нлѣчере; каре съ нѣ адѣкѣ мїї
де амѣрѣчѣнї. Пре кѣт драгостеа поастрѣ
се лнпѣтеїазѣ асѣпра зпї обѣт, пре а-
тѣта пїердереа лѣи се аратѣ маї гравнїкѣ;
ферїчїреа ам гѣстато нѣмаї ка зп фѣлцѣр,
щї мїнѣтеле петрекѣте апроане де дѣнсѣ,
трекѣлнд кѣ атѣта ренѣжѣне, аѣ лѣсат лн
зртеле колоарѣле дѣрерїи шї а деснѣдеждїи.

Оф! нѣтерїе маѣ пѣрѣсїт кѣ тотѣл..
Аврора се реївеще, їа вестеще о зі поаѣ

не калѣа вїеціи, о ащентаре де алте ловїрї.
Лѣміна соарелѣї лнї аратѣ нѣмаї лѣканѣл,
знде ачѣастѣ нїмѣф лншї алесѣсе а петре-
че. Ел се паре акѣт нѣстїѣшї околїт
де ковїтоареле пѣсѣрї а попцїи, каре де-
щеаптъ лн тїне влестетѣл аспреї соарте.
Ачест цѣрт а пѣрѣлѣї, че їа лн лнкѣ-
нѣпа кѣ флорї адеце, есте локѣл знде ча-
сѣрїе петречерїи поастре съ фѣчеа маї
мѣлт дорїте. Аїче де мѣлте орї окїѣл меѣ
децентат дїн дѣлчеле сомн, фѣ ловїт де
лѣміна зїлїи; ачї де мѣлте орї плїн де мѣлн-
гѣїерїе, че гѣра еї їсвора, ам сѣфлат аче-
лашї аер кѣ дѣнсѣ. Дар пїердереа еї тоа-
те леаѣ десѣїнцат. Вердеа нажѣще, не
каре їа съ одїхнеа, хрѣпїндѣсе ка шї мїне
де нѣдеждеа знеї ферїчїрї статорнїче, съ
паре пѣлїтѣ шї вѣщѣдѣ ка шї ініма теа.

Скѣмп обѣт, че акѣт нѣ те маї пот
гѣсї, флоареа сексѣлї тѣѣ, еѣ нѣ почїѣ
нѣмаї лн таїнѣ а те слѣвї: о тѣртѣрїеск
тѣтѣрѣр, кѣ тѣ аї фост фїнцѣ че лн лѣте
м'аѣ цѣпѣт; шї сѣвенїреа нѣтелѣї тѣѣ, ка-
ре претѣтїндепе лн вѣд скрїс, лнї аратѣ
спре лѣканѣ хаосѣл деснѣдеждїи! Де че нѣ
почїѣ акѣт съ фїѣ зп мїнѣт мѣкар кѣ тїне
лн лѣте, съ вѣд ал тѣѣ кїп, съ сорѣ а та
сѣфларе, съ зїт реаоа теа соартѣ шї съ
арѣт тѣтѣрор, кѣт аѣ фост де прецѣїтѣ
скѣшна теа А д е л а! — П. I.

Ч Е В А.

Каре есте ачела тїмп, каре сѣрѣма-
пеле фѣте кѣ атѣта дор лн ащѣпѣтѣ? Че-
тїтоареле де шї се рѣшїнїѣзѣ лнпнпѣ жѣ-
пїлор а зїче, кѣ нѣ лор щї, тотѣшї есте
кѣпоскѣт, кѣ еле тоате лн дореск, шї ка-

ре ар фї даръ ачела? Негрешїт нъ алтѣл декът търїтатѣл. Каре есте дар тїмпѣл чел маї потрївїт а се търїта фѣтеле? ка се пѣтем, респонде ачестеї греле днтреварѣ сѣлїтем сїлїцї а пѣне днаїнте зрѣтоарѣ тавелъ, дїн каре дн адевр саѣ доведїт, кѣт кѣ дїн 1,000 де фѣте:

дела	14-лѣ	пѣлѣ	15-лѣ	ан се търїтѣ	32
„	16	„	17	„	101
„	18	„	19	„	219
„	20	„	21	„	232
„	22	„	23	„	166
„	24	„	25	„	102
„	26	„	27	„	60
„	28	„	29	„	45
„	30	„	31	„	18
„	32	„	33	„	14
„	34	„	35	„	8
„	36	„	37	„	2
„	38	„	39	„	1

Дѣпъ ачeastъ тавелъ даръ дѣпъ 40 де anї нъ се търїтѣ нїчї зна. Днтреварѣ, кѣнд есте тїмпѣл чел маї потрївїт пентрѣ търїтарѣ фѣтелор, днкъ нъ о деслеагъ тавела маї сѣс арѣтатѣ. Мїе мї се наре, кѣткъ зрѣторѣл калкѣл аїчеа с'ар потрївї, адежъ: аре фата ванї, саѣ нъ? ачeastа есте днтреварѣ чеа де кѣпетенїе, шї дѣкъ аре ванї, вїне іаръшї днтреваре кѣ цї? Шї аша кѣ кѣт ва авѣ маї тѣлте мїї, кѣ атѣда anї ва фї маї тїпърѣ. Фїештекаре мїе іа зн an жос. Дечї дѣпъ ачeastъ сокотѣл о фатъ де 40 де anї, дѣкъ ар авѣ 20,000 ф. к. т. авѣдїе, есте кѣ 20 де anї маї тїпърѣ, шї стѣ дн ачел перїод а флорїї вїедї, кѣнд сѣлїт (прекѣт дн сѣтпнѣзъ тавела) фѣтеле маї кѣзтате- Зна де

30 де anї тот кѣ ачeїа зѣстре се жоакъ днкъ кѣ пѣлѣша, іаръ зна де 19 днкъ нїчї нъ есте пе лѣте, іатѣдї днтреварѣ деслегатъ *).

Dr. Vasile.

ПРОВЕРБЇ РОМѦНЕЦЇ *).

Калѣл де дар нъ се казѣ дѣне дїнцї:
 Времеа вїнде наеле, шїневоїа ле кѣтпѣрѣ.
 Шоаречеле н'а рѣ лок дн газрѣ шї 'шї леагъ шї тївга де коадѣ.
 Пѣпъ се цѣмъ вої скѣрдѣе карѣл.
 Дела ван пѣпъ ла цѣран.
 Гѣїна рѣкѣнд 'шї а скос окїї.
 Чоарѣ хорїї нъ скоате окїї.
 Нъ дтвѣда Делфїнѣл сѣ дпоате.
 Днтвремеа пїнсорїї се вѣкѣрѣ лѣпїї.
 Пїкъ парѣ пїкъ, деї пїка, еѣ те оїѣ тѣн-ка; де нъ, тѣ аколо веї шедеа.
 Бате ферѣ пѣпъ е калд.
 Кѣїѣ пе кѣїѣ дн скоате.
 Тот кѣпачѣ 'шї аре зѣбра лѣї.
 Бате шаоа сѣ прїчѣнѣ іана.
 Маї вїне астѣзї зн оѣ, де кѣт тѣїне зн воѣ.
 Чїне гонѣце дої іенѣрї нъ прїнде нїчї знѣл.
 Маї вїне о вравїе дн тѣпъ, де кѣт зече пе гард. (вор маї зрѣта).

*) Глѣта ла о парте Домнѣл теѣ, шї атѣнчї сокотеск, кѣткъ лѣтеа дн прївїнда ачeastа нъ есте аша кѣ тотѣл недреангѣ. Фрѣмседа, влѣндецеле фїрецїї, о крещере алеасъ, істедїтеа днтрезнатъ кѣ зн преаатѣсврат кѣтпѣт дн ворвїре шї дн мїшкѣрї, днкъ тот маї кѣтпѣлеск шї ачeastа ла вїлапѣл мїїлор. Днс. Редакт.

*) D. трїмїдеторїѣл ачестора пѣскѣт дн дара ромѣнеаскъ петрече дн Банатѣл Країовеї. Днс. Редакт.